

РЕШЕНИЕ

№ 2

гр. Перник, 03.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕРНИК, VI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Д.М.М.

при участието на секретаря И.К.И.
като разгледа докладваното от Д.М.М. Гражданско дело № 20221720105311 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на „Профи кредит България” ЕООД срещу М. А. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** * и И. Л. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** *

установителни искиове с пр.основание чл.422 вр.415 вр. чл. 240, ал. 2, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК за установяване съществуването на вземане за

сумата 8162.16лв. от която

главница 3615.79лв.

договорно възнаграждение 2155.13лв.

възнаграждение за пакет доп.услуги 1892.12лв.

лихва за забава 262.82лв.

законна лихва за забава 236.30лв. от 05.04.2022 дата на изискуемостта до 28.07.2022

ведно със законната лихва върху главницата -от подаване на заявлението до окончателното изплащане на сумата –

представляващо задължение по Договор за потребителски кредит № 30037233548 от 03.06.2019г.

КАКТО И осъдителни искиове – двамата да заплатят солидарно на ищцовата страна сумата 1892.12лв. възнаграждение за допълнителен пакет услуги, ведно със законната лихва от подаване на заявлението до изплащане на вземането

Ищцовата страна твърди, че между тях, в качеството на заемодател и ответниците в качеството на длъжник и съдлъжник, е сключен

-договор за потребителски кредит № 30037233548 от 03.06.2019г., по силата на който

- на заемателите е предоставен паричен кредит в размер 5000 лв. с връщане на 36 мес. вноски по 234.69 лв. , ГПР 46.36%, ГЛП 39.10% лихвен процент на ден 0.11% общо задължение по кредита 8448.03лв.

Освен това дължат възнаграждение за закупен пакет допълнителни услуги 2782.44лв. с размер на вноската по тях 77.29лв. общо задължение 11 230.47лв. с общ размер вноската 311.89лв. и дата на погасяване 25-то число на месеца.

Посочва, че неколккратно по искане на ответната страна е променян погасителния план и схемата на издължаване.

Кредитът е станал изискуем.

С тези съображения се отправя искане за уважаване на исковите претенции. Счита за дължима и претендира и законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането, както и разноските в производството.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК писмен отговор е постъпил от двамата ответници – оспорват се исковите претенции по основание и размер

Не били уведомени за предсрочната изискуемост

Процесният договор бил недействителен по см. на ЗПК и ЗЗП

Ишците не били посочили до момента каква е погасената сума

С допълнителна молба ишците сочат че искат солидарно осъждане на двамата ответници

Съдът, след като се запозна с материалите по гр. дело, е намерил, че предявените искове са допустими, доколкото заявените с тях вземания са включени в предмета на Заповедта за изпълнение, както и осъдителния иск – с оглед дадената възможност същият да бъде предявен.

Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК, съдът е указал на страните **доказателствената тежест** за подлежащите на доказване факти по предявените осъдителни искове с правно основание чл. 240, ал. 2, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, както следва:

В тежест на ищеца е да установи, при условията на пълно и главно

доказване:

1). наличието на твърдяното облигационно отношение с ответника, породено от договор за заем, сключен при спазване изискванията относно форма и съдържание, установени в ЗПК, предаването на заемната сума на заемополучателя, уговорения падеж на погасителните вноски и техния размер;

2). наличието на основание за предсрочна изискуемост на вземането и обявяването ѝ на ответника;

3). наличието на валидно постигната договореност между страните за връщане на кредита с лихва и нейния размер;

4). наличието на валидно постигната договореност между страните за предоставяне на пакет от допълнителни услуги, изпълнение от ищеца на насрещното му задължение и размера на дължимото възнаграждение.

В съдебно заседание ищецът и ответникът се представляват, като процесуалните им представители изразяват писмени становища в хода на производството.

Съдът, след като прецени събраните по делото релевантни за спора доказателства и обсъди доводите на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Между страните не е спорно, а и от представените по делото доказателства се установява, че между ответницата и ищеца е сключен договор за потребителски кредит № 30037233548 от 03.06.2019г.

Договора за кредит е договорен за обща сума 5000,00 лева със срок от 36 месеца, с размер на вноската 234.69лв. като уговорения ГЛП е 39.10%, ГПР 46.36 %, а общото задължение е в размер 8448.03 лева.

От приетото по делото заключение на допуснатата ССЧЕ се установява, че:

- ответниците са погасили 16 броя погасителни вноски в общ размер 3431.44лв.

От тази сума са погасени както следва : главница 1384.21лв. договора лихва 1276.31лв. сумата 890.32лв. допълнителни услуги сумата 207.36лв. лихва за забава по кредита и 90лв. такса по Тарифата за извънсъдебно събиране на вземания съгласно уговореното в чл.17.4 от ОУ към Договора

-по сключено между страните споразумение за допълнителен пакет и чл.15 от ОУ по договора, дължат възнаграждение в размер 2782л44лв. / всяка вноска е била по 77.29лв./

-при тези плащания остатъчно задължение се явява :

Главница 3615.79лв.

Договорна лихва 2155.13лв.

Възнаграждение за закупен доп.пакет услуги 1892.12лв.

Лихва за забава от датата 26.06.2019 изпадане в забава до обявяване кредита за предсрочно изискуем 05.04.2022 – 262.82лв.

Законна лихва 236.30лв. от 05.04.2022 предсрочна изискуемост до 28.07.2022 датата на заявлението по чл.410 ГПК

Така установената фактическа обстановка обуславя следните правни изводи на съда:

По допустимостта:

Районен съд Перник е сезиран с обективно кумулативно съединени установителни иски, разглеждани по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК с правно основание чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК и осъдителен с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД по сключен договор за потребителски кредит.

С оглед на конкретните изявления в исковата молба, възраженията на ответника и служебното задължение на съда, предмета на доказване в настоящото производство е сведен до установяване, че ответникът дължи на ищцовото дружество сумите, посочени в исковата молба.

Настоящото производство е предназначено да стабилизира ефекта на издадената заповед за изпълнение за вземането в хипотезите на чл. 415, ал. 1, т. 1 и 2 ГПК и същата да влезе в сила.

Съгласно чл. 422, ал. 1 ГПК искът се смята предявен от датата, на която е подадено заявлението за издаване на заповед за изпълнение.

Ето защо, предмет на това исково производство може да бъде само вземането, предявено със заявление в заповедното производство.

Процесното вземане следва да съвпада с вземането в заповедното производство по юридически факт, от който е възникнало, по страни, вид, падеж и размер.

В противен случай искът ще бъде недопустим.

В настоящия случай се установи, че вземанията, предмет на иска и вземането, за което е издадена заповед за изпълнение в рамките на заповедното производство **не съвпадат, поради което предявеният иск е процесуално недопустим.**

Това е така, защото:

Предмет на делото е иск с правно основание чл.422 ГПК вр.415 ГПК, като с решението по него съдът се произнася по съществуването или не на същото право, за което е издадена Заповедта по чл.410 ГПК при съобразяване на посочените от заявителя обстоятелства, които са от значение при възникване и съществуване на вземането.

Недопустимо е кредиторът –вече ищец в установителния иск да променя материалноправните характеристики на вземането – размер или основание.Ищецът не може да въвежда други, различни правопораждащи

факти

В този смисъл е трайната съдебна практика ТР 4/ 18.06.2014 по т.д.4/2013 и разясненията по т.11б

В това производство не се прилага чл.214 ГПК относно изменението на иска

Видно от сравнение между заповедното и исковото производство- е ясно, че НЯМА различие между основанието и размера на предявените иски, предмет на настоящето исково производство, и тези по заповедното производство.

Следователно, следва да се разгледа по същество

От предмета на процесния договор, страните и съдържанието на правата и задълженията, съдът прави извода, че е налице сключен договор за потребителски кредит по смисъла на чл.9 от ЗПК. В тази връзка , съдът служебно следи за неравноправни клаузи в процесния договор.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗПК договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

Ответниците са депозирали отговор на исковата молба и доколкото положения от ответниците подпис в Договор за потребителски кредит Профи кредит не е оспорен от тях, и не се твърди, да не са го подписвали, то и следва да се приеме, че между страните е сключен процесния договор, поради което и са обвързани от наличие на облигационно правоотношение по между им.

Съдът служебно следи за неравноправни клаузи в договори, сключени между търговец и потребител, както и че следи за нищожността на правни сделки или на отделни клаузи от тях, които са от значение за решаване на правния спор, ако нищожността произтича пряко от сделката или от събраните по делото доказателства съгласно **Тълкувателно решение № 1 от 27.04.2022 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2020 г., ОСГТК**. В тази връзка съдът служебно дължи проверка за нищожност на клаузи от процесния Договор за потребителски кредит.

Видно от приетата по делото СИЕ , ответниците са извършили плащания при ищеца в размер на 3431.44лв.

От тази сума са погасени както следва : главница 1384.21лв. договора лихва 1276.31лв. сумата 890.32лв. допълнителни услуги сумата 207.36лв. лихва за забава по кредита и 90лв. такса по Тарифата за извънсъдебно събиране на вземания съгласно уговореното в чл.17.4 от ОУ към Договора

-по сключено между страните споразумение за допълнителен пакет и чл.15 от ОУ по договора, дължат възнаграждение в размер 2782л44лв. / всяка

вноска е била по 77.29лв./

Няма спор между страните, че сочените в извлечението от сметка суми са погасени от ответниците при ищеца, с което погасяване ищецът е отнесъл суми за погасяване по процесния договор за потребителски кредит – главница и договорна лихва, като е отнесъл и суми за погасяване на закупения пакет от допълнителни услуги.

С оглед на така установеното, преди съдът да се произнесе по осъдителния иск, чиито предмет е закупения пакет допълнителни услуги от договора за кредит, следва да разгледа тяхната действителност, респ. равноправност на уговорените между страните клаузи от договора, и по които пакети ищеца е извършил погасяване с платената от ответниците сума по договора.

Съдът счита, че процесния договор за потребителски кредит **не е изцяло нищожен а само отделни негови клаузи**, като същия е произвел действие касателно уговорения и усвоен размер на кредита (заема) и договорната лихва. Съобразно константната съдебна практика възнаградителната лихва следва да не надвишава петкратно основния лихвен процент.

В случая е договорен годишен лихвен процент в размер на 39.10 %, при 10,00 % основен лихвен процент определен от БНБ, поради което съдът счита, че тази клауза не е нищожна.

По делото не се ангажираха и доказателства годишния процент на разходите (ГПР) от 46.36 %; да надвишава посочения в договора такъв.

По отношение на допълнителна услуга „Фаст“ - приоритетно становище на искането му и изплащане на потребителския кредит преди клиентите, без закупена допълнителна услуга, както и на допълнителна услуга „Флекси“ - право за едностранна промяна на погасителния план от страна на клиента за целия срок на ДПК, съдът намира, че същите са нищожни, респ. неравноправни, по следните съображения:

Съдът намира, че уговорените възнаграждения за допълнителни услуги представляват заобикаляне на разпоредбата на чл.19, ал.4 от ЗПК, тъй като тези плащания не представляват плащане за услуга, а прикрити разходи по кредита, с които би се достигнало до надхвърляне на ограниченията на закона за максимален размер на ГПР.

Същевременно следва да се отбележи, че е уговорено предварително заплащане на възнаграждението от потребителя, т. е. то е дължимо само за „възможността за предоставянето“ на услуги и без значение дали тази услуга ще бъде използвана.

Принципите на добросъвестност и справедливост при договарянето изискват потребителят да заплати такса за реалното ползване на определена услуга, а не при хипотетично ползване на такава.

Също така, следва да се има предвид и факта, че с оглед на естеството на част от посочените допълнителни услуги, на практика се въвежда задължение за потребителя да заплати за нещо, което страната има по силата

на закона (правото на страните да инициират предоговаряне на срока на падежа на договора или плащане на вноските, свободата да договорят отлагане на една или повече погасителни вноски).

Изложеното води до извод, че **уговорките за закупуване на допълнителните пакети услуги са нищожни** на основание чл.21, ал.1 от ЗПК, поради заобикаляне на установено законово изискване, регламентирано в разпоредбата на чл.10а, ал.2 от ЗПК.

От приложеното извлечение по сметка се установява по безспорен начин, че с платената от ответниците сума, ищецът е погасил и плащане по пакет допълнителни услуги.

По отношение дължимостта на договорната лихва:

Няма спор между страните, че ищецът е обявил предсрочна изискуемост на кредита, считано от 05.04.2022 г., за което ответниците са уведомени преди подаване на заявлението с искане за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК.

Съгласно разясненията дадени в т.2 от Тълкувателно решение № 3/2017 от 27.03.2019 г. по тълк.д. № 3/2017 г. на ВКС, ОСГТК,

размерът на вземането на кредитора при предсрочна изискуемост по договор за заем/кредит следва да се определи в размер само на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума (главницата) и законната лихва от датата на настъпване на предсрочната изискуемост до датата на плащането.

С оглед на горното, ищецът има право да претендира законната лихва от датата на настъпване на предсрочната изискуемост до датата на плащането, като след обявяване на предсрочната изискуемост не може да претендира плащане на уговорената между страните договорна лихва.

Това е така защото уредбата на предсрочната изискуемост по договора за кредит в чл.432, ал.1 от ТЗ е изрична относно размера на вземането на кредитора - „предсрочно връщане на сумата по кредита” и изключва заплащането на възнаграждение в размер на уговорените за срока на договора лихви.

Разграничение между предоставената сума по кредита и дължимите суми при предсрочна изискуемост на вземането е направено и в нормите на чл.60, ал.2от ЗКИ и чл.46, ал.3 от Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители.

С волеизявлението за обявяване на предсрочна изискуемост кредиторът иска изпълнение веднага на основното задължение по договора - за връщане на заетата парична сума и поставя длъжника в забава, поради което по правилото на чл.79, ал.1 ЗЗД искането за изпълнение може да се кумулира с искане за обезщетение за забавата.

Съдът като съобрази изложеното, и като взе предвид, че от приложения погасителен план към процесния договор за потребителски кредит, и от приложените погасителни планове към последвалите го пет анекса за отлагане и намаляване на вноски, се установява и размера на дължимата

договорна лихва, то намира, че :

за процесния период от 26.06.2019 г. (датата на първата незаплатена вноска) до 05.04.2022 г. (обявената предсрочна изискуемост на кредита), дължимата сума е 262.82лв. –която сума е платена на практика – от сумата 1892.12лв. платена с основание „ доп.услуги“ които не се дължат поради неправопавна клауза / посочено по-горе / която покрива сумата 262.82лв. и остава сума 629.38лв. платена по неправопавните клаузи от договора за закупените пакети „Фаст“ и „Флекси“

Следователно- за претендираната сума 1892.12лв. по доп.пакет – искът следва да се отхвърли като неоснователен и недоказан, а също така и за сумата 262.82лв. за периода 26.06.2019 до 05.04.2022 като неоснователна и недоказана – тъй като се счита платена от размера 1892.12лв. заплатен пакет по неправопавна клауза

Поради това, съдът приема, че следва да бъде признато за установено, че ответниците дължат солидарно на ищеца :

главница 3615.79 лева по Договор за потребителски кредит № 3003723548 от 05.10.2022г.

договорна лихва в размер 2155.13 лева,

ведно със законната лихва считано от датата на подаване на заявлението с искане за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК – 29.07.2022 г. до окончателното изплащане на задължението,

за които суми е издадена Заповед за изпълнение № 2630 от 01.08.2022 г. по ч. гр. д. № 4318/2022 г. по описа на ПРС, като за претендирания размер за допълнителен пакет услуги както и за лихва за забава 262.82лв. за периода 26.06.2019 до 05.04.2022 следва да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани.

По осъдителния иск:

Предмет на осъдителния иск е възнаграждение за закупен пакет допълнителна услуга в размер на 1892.12 лева , ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението с искане за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, до окончателното изплащане на вземането.

Действителността на клаузите за закупени допълнителни услуги „Фаст“ и „Флекси“ бе разгледана от съда по-горе при разглеждане основателността на предявения установителния иск, като съдът достигна до извод за тяхната нищожност, респ. неправопавност. Подробни доводи защо клаузите за тези допълнителни услуги са нищожни, респ. неправопавни съдът изложи по-горе, в частта на установителния иск, като намира за ненужно да преповтаря отново доводите си в тази насока.

След като посочените клаузи са нищожни, респ. неправопавни, то и не са произвели действие, поради което предявените осъдителни иски са неоснователни и недоказани, и като такива следва да бъдат отхвърлени, а частта от постъпилите суми от ответницата, с които при ищеца са погасени тези допълнителни услуги, следва да се счита, че са погасили другите

вземания в следната поредност: разноски, лихви, главница.

С оглед отхвърляне на главните осъдителни иски, следва да бъде отхвърлена и акцесорната претенция за заплащане законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението с искане за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, тъй като тези иски са акцесорни по отношение на главния осъдителен иск, и следват неговата съдба, поради което и същите са неоснователни.

По разноските:

Съгласно Тълкувателно решение №4/2013 г. на ОСГКТ с решението по установителния иск съдът се произнася по дължимостта на разноските както в заповедното производство, така и в исковото производство.

Ищецът по главния иск претендира направените по делото разноски, като е бил представляван от юрисконсулт, както в заповедното, така и в исковото производство.

На основание чл.78, ал.8 ГПК, вр. чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ вр. чл. 26 от Наредбата за правната помощ, съдът следва да определи размера на юрисконсултското възнаграждение. В процесния случай, след като взе предвид конкретния интерес, както и фактическата и правна сложност на делото, и тъй като с исковата молба са предявени два иска, то съдът с оглед изхода на спора и отхвърлената / уважена част, определя юрисконсултско възнаграждение по УИ 100лв. общо за установителен и осъдителен иск , и по 100 лева, по всеки един от исковите.

Ищецът е доказал разноски по установителния иск за заплатена държавна такса в исковото 163.24лв. и 163.24лв. в заповедното производство Съразмерно на уважената част от установителния иск на ищеца следва да бъдат присъдени разноски в размер на 241.34 лева, представляващи държавни такси общо за заповедното и исковото производства, които с оглед изхода на делото следва да се възложат върху ответната страна.

Разноски за вещо лице са направени от ищите в размер 200лв., от които се дължат 120лв. с оглед изхода на спора – от ответниците солидарно

С оглед изхода на делото по осъдителния иск на ищеца не следва да бъдат присъждани разноски.

Ответниците също са поискали присъждане на разноски, за което са представили списъци на разноските.

Съгласно представения списък на разноските, и съдържащите се в делото документи за извършени такива от двамата ответници - за заплатено адвокатско възнаграждение за исковото производство в размер на 1000.00 лева. На основание чл.78, ал.3 от ГПК, съразмерно с отхвърлената част от исковите на ответниците следва да бъдат присъдени разноски общо в размер на 720.32 лева, представляваща заплатени от тях адвокатски възнаграждения в исковото производства, които се възложат върху ищцовата страна.

Воден от горното Пернишкият районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявени от „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752 със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „България“ № 49, бл.53Е, вх.В, срещу М. А. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** * и И. Л. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** *

установителни иски с пр.основание чл.422 вр.415 вр. чл. 240, ал. 2, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК за установяване съществуването на вземане , че двамата дължат солидарно задължение по Договор за потребителски кредит № 30037233548 от 03.06.2019г.-както следва

главница 3615.79лв.

договорно възнаграждение 2155.13лв.

лихва за забава 262.82лв.

ведно със законната лихва върху главницата 3615.79лв. -от подаване на заявлението до окончателното изплащане на сумата –29.07.2022 г. до окончателното изплащане на задължението, за които суми е издадена Заповед за изпълнение № 2630 от 01.08.2022 г. по ч. гр. д. № 4318/2022 г. по описа на ПРС, като за претендирания размер за допълнителен пакет услуги-в размер на възнаграждение за пакет доп.услуги 1892.12лв.

както и за лихва за забава 262.82лв. за периода 26.06.2019 до 05.04.2022 **ОТХВЪРЛЯ** като неоснователни и недоказани.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни и недоказани предявените от „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752 със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „България“ № 49, бл.53Е, вх.В, срещу М. А. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** * и И. Л. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** * **осъдителни иски** – двамата да заплатят солидарно на ищцовата страна сумата 1892.12лв. възнаграждение за допълнителен пакет услуги, ведно със законната лихва от подаване на заявлението до изплащане на вземането.

ОСЪЖДА М. А. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** * и И. Л. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** * **ДА ЗАПЛАТЯТ СОЛИДАРНО** на „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752 със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „България“ № 49, бл.53Е, вх.В сумата 241.34лв. държавни такси по УИ и по заповедното производство както и 120лв. за вещо лице / спрямо изхода на спора/, сумата 200лв. общо юрисконсултско възнаграждение в заповедното и исковото производства, съразмерно с уважената част от исковите.

ОСЪЖДА „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752 със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „България“ № 49, бл.53Е, вх.В **ДА ЗАПЛАТИ** на М. А. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** * и И. Л. В. ЕГН ***** гр.***** ул.*** * сумата от **720.32 лева**, представляващи разноски за адвокатско възнаграждение в заповедното и исковото производства, съразмерно с отхвърлената част от исковите.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Перник в двуседмичен срок от връчването му на страните.

СЛЕД влизане на решението в сила ч. гр. д. № 04318/2022 г. на ПРС да бъде върнато на съответния състав на ПРС.

Препис от решението ДА СЕ ВРЪЧИ на страните.

Съдия при Районен съд – Перник: _____